

EUROPAPARLAMENTET

SPECIALUTGAVA

*DIREKTORATET FÖR PLANERING
AV PARLAMENTETS ARBETE*

EUROPEISKA RÅDET **den 16 och 17 oktober 2003** **Bryssel**

**TAL AV TALMAN PAT COX
ORDFÖRANDESKAPETS SLUTSATSER**

06/S-2003

*Generaldirektoratet för parlamentets
ledning*

(Intranet) <http://www.euoparl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2003)
(Internet) <http://www.euoparl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2003)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\Bruxelles

TAL

**TAL AV EUROPAPARLAMENTETS TALMAN
TILL REGERINGSKONFERENSENS MÖTE PÅ STATS
OCH REGERINGSCHEFSNIVÅ**

Y BRYSSEL DEN 16 OKTOBER 2003

Herr ordförande,

Detta regeringskonferensmöte på stats- och regeringschefsnivå kommer framför allt att handla om institutionella frågor. Som vi beslutade igår, skall jag ge er parlamentets syn i fem skilda institutionella frågor:

- Rollen för Europeiska rådets ordförande,
- Omröstning med kvalificerad majoritet,
- Europaparlamentets sammansättning,
- EU:s utrikesminister,
- Europeiska kommissionens sammansättning och funktion.

Om ni tillåter tänker jag sedan avsluta med två allmänna synpunkter.

Rollen för Europeiska rådets ordförande

Konventets förslag om en ordförande för Europeiska rådet är ett försök att ta itu med behovet av kontinuitet i EU:s arbete.

Han eller hon kommer snarare att vara en arbetande styrelseordförande än en president. Han eller hon kommer inte att vara överhuvud för en ny stat, utan vara någon som slår vakt om kontinuiteten och främjar samförstånd och sammanhållning inom EU.

Enligt konventet avser förslaget ett nytt ämbete, inte en ny institution. Ordföranden skall leda rådets arbete, i samarbete med kommissionens ordförande, och utifrån det arbete som gjorts av rådet för allmänna frågor. Vissa förtydliganden behövs för att underlätta en överenskommelse och lugna de farhågor som finns om detta nya ämbete, men det handlar mera om organisation än om konstitutionens ordalydelse. Konstitutionen bör inte överlastas med detaljer. Det Europaparlamentet eftersträvar är ökad kontinuitet i Europeiska rådets arbete, utan att man för den skull skapar oro i balansen mellan institutionerna.

På liknande sätt bör man i fördraget slå fast vissa principer för rådet i dess olika konstellationer, men det bör vara Europeiska rådets ansvar att besluta om detaljer i dess organisation. Jag noterar att det uttrycktes skepsis vid utrikesministermötet inför tanken om ett separat lagstiftande råd. Parlamentet anser att det viktigaste i alla lagstiftningsförfaranden är att man iakttar principen om öppenhet och insyn. Så när rådet behandlar EU:s lagar, bör det göras offentligt. Vi anser dessutom att alla lagstiftningsbeslut bör fattas på politisk nivå. Parlamentet, den lagstiftande myndighetens andra gren, behöver en politisk samtalspart i rådet i samband med alla nödvändiga förhandlingar, före man tar itu med det gemensamma ansvaret att fatta beslut.

Omröstning med kvalificerad majoritet

Europaparlamentet välkomnar den utvidgade användningen av kvalificerad majoritet, och dess demokratiska och parlamentariska konsekvens, medbeslutande, som konventet har föreslagit. Antalet områden som täcks skulle mer än fördubblas. Kvalificerad majoritet skulle bli norm för den största delen av lagstiftningen.

Vi föreslår ingen inköpslista med ytterligare områden där man borde tillämpa kvalificerad majoritet, men det borde finnas utrymme för en viss flexibilitet. Under sin historia har EU ibland insett behovet av att agera snabbt för att möta nya utmaningar (två exempel är attentatet mot World Trade Center och fullbordandet av den inre marknaden).

Parlamentet accepterar att enhällighetsbeslut måste finnas kvar när det gäller vissa känsliga frågor, men vetorätt i ett EU med 27 eller ännu fler länder är inte en demokratisk säkerhetsspärr, utan en kvarnsten runt unionens hals. De som tror på ett politiskt EU måste ge EU medlen att agera politiskt.

Vi står starkt bakom konventets svar på detta behov av flexibilitet och vad som nu allmänt kallas för "räddningsplankan" (artikel 24 : möjligheten för Europeiska rådet att enhälligt fatta beslut som gör det möjligt för rådet att agera med kvalificerad majoritet på ett visst område).

Vi välkomnar den möjlighet detta ger er, Europeiska rådets ledamöter, att fatta nya beslut när ni alla är överens om att de är nödvändiga. Om det uppstår en kris eller en ny utmaning tornar upp sig kommer EU inte att kunna unna sig lyxen att i lugn och ro omarbeta sina konstitutionella förhållanden innan man kan agera på ett effektivt sätt.

Parlamentet välkomnar den reform med kvalificerade majoritetsbeslut som konventet föreslår, med en enkel formel för dubbla majoriteter. Det är bättre än krångligheterna i Nicefördraget. Vi tror att detta kommer att öka effektiviteten i beslutsfattandet och vara lättare att förstå än Nice-byråkratin.

Parlamentets sammansättning

Europaparlamentet har med bred majoritet godkänt konventets förslag och de principer som ligger bakom det (rättvis medborgarrepresentation samt legitimitet för Europaparlamentet och dess beslut).

Om utvecklingen i en eller annan fråga medför ändringar i den sammansättning som föreslås, kommer parlamentet att insistera på att objektiva och rationella kriterier skall avgöra hur platserna fördelas.

Dessa kriterier kommer vi naturligtvis att ta hänsyn till då vi ger det samtycke som krävs till Europeiska rådets beslut om Europaparlamentets sammansättning, som måste utgå från parlamentets förslag.

Om det blir en uppgörelse över en natt eller en kohandel i slutet av året, då rådets röster eller parlamentsplatserna delas ut som ur julomtens säck kommer det att rubba förtroendet för det ädla vägstycke vi har gett oss in på. Det skall bli en konstitution, inte en julklapp.

EU:s utrikesminister

Detta är något som får parlamentets varmaste stöd – en av de mest betydande nyheterna i för slaget till konstitutionsfördrag. Det skulle göra unionens externa politik konsekvent och synlig. Genom att EU:s utrikesminister får vara ordförande för ministerrådet då konstellationen utrikesfrågor sammanträder kommer det att befästa hans eller hennes arbete i rådet, där beslut om känsliga suveränitetsfrågor på utrikespolitikens område fortsättningsvis kommer att fattas. Genom att man ser till att ministern är en erfaren och ledande kommissionsledamot garanteras också det verkställande ansvaret och den oeftergivliga redovisningsskyldigheten inför parlamentet. För att detta skall fungera måste utrikesministerns uppgifter backas upp av tillräckliga resurser.

Detta är det avgörande provet: är medlemsstaterna beredda att ge en signal om att vi menar allvar och vill agera tillsammans på världsarenan?

Kommissionens sammansättning

Redan i Nicefördraget erkändes det att alla medlemsstater en dag inte skulle ha någon egen kommissionsledamot. Detta kan accepteras under förutsättning att alla medlemsstater har tillgång till kommissionen på jämlika grunder. Konventet har sökt efter en metod att på sikt kombinera en smalare, mer effektiv kommission med en jämlik representation för små och stora medlemsstater. Detta kanske inte är det enda sättet, men bevisbördan läggs på dem som lägger fram alternativen: hur skall man få en kommission som fungerar i en union med 27 eller 28 medlemsstater inom kort, och senare ännu fler medlemsstater, samtidigt som principen om jämlikhet bibehålls?

Avslutande kommentarer

Det italienska ordförandeskapet har hållit en imponerande takt och redan anordnat tre politiska möten inom ramen för regeringskonferensen, men ordförandelandet kan inte ta hand om allt. Vi hoppas att man kan motstå frestelsen att åter ta upp en lång lista med ärenden till ny behandling som konventet redan har diskuterat ingående och som redan har godkänts i brett samförstånd. Då jag får höra några av de kommentarer som rapporterats från ministernivå är jag faktiskt rädd för att somliga tycks börja om från början, precis som om de stod inför ett oskrivet blad. Vi måste betona det nyskapande arbetet och inte förlita oss på det näst bästa.

Som jag och andra konstaterade i Rom så borde de som har invändningar mot konventets konsensuslösningar komma med förslag som kan uppnå lika stor samstämmighet.

*
* *

Slutligen, herr ordförande, välkomnar vi era insatser för att göra denna process öppnare och offentliggöra regeringskonferensens handlingar på Internet. Under Europaparlamentets sammanträdesperiod i Strasbourg nästa vecka anordnar vi den första av de debatter som vi kommer att ha med de nationella parlamenten under hela regeringskonferensen, och vi tackar herr Frattini för att han vill delta i dessa sammanträden.

**TAL AV EUROPAPARLAMENTETS TALMAN PAT COX INFÖR
EUROPEISKA RÅDET****BRYSSEL DEN 16 OKTOBER 2003**

Herr ordförande,

Vid mötet i förmiddags berättade jag om Europaparlamentets synpunkter på regeringskonferensen och under arbetslunchen gav ni mig möjlighet att ta upp ett antal utrikespolitiska frågor¹, så jag skall försöka hålla mina kommentarer till de ekonomiska frågor som står på Europeiska rådets dagordning, och sedan endast lämna några synpunkter på området för rättsliga och inrikes frågor.

*
* *

Europaparlamentet en stor anhängare av alla initiativ för att öka tillväxten i Europeiska unionen. Därför välkomnar vi alla överenskommelser rörande infrastrukturprogrammet för de transeuropeiska näten. Vi ser fram emot att behandla det så kallade Quick Start-programmet utifrån det förberedande arbete som lagts ned av kommissionen och med aktivt stöd från Europeiska investeringsbanken.

Under en period med låga internationella räntor bör det finnas riskkapital tillgängligt till projekt som kan främja tillväxten. Men vi måste bli mycket bättre på att undanröja tekniska, rättsliga och byråkratiska hinder som kan hota storskaliga infrastruktur- och forsknings- och utvecklingsprojekt från att bli framgångsrika. Jag är också starkt övertygad om att det privata näringslivet måste engageras i detta arbete för att främja tillväxt, exempelvis genom samarbete mellan den offentliga och privata sektorn.

I föredragningslistan till ert möte finns det med en punkt som vid första anblicken ser ut som en ren teknikalitet: kommissionens begäran om förtydliganden av de Europeiska nationalräkenskapssystemets 95 principer för redovisningen av partnerskapsprojekt mellan offentlig och privat sektor. Det är faktiskt inte enbart en fråga om bokföringsteknik, utan en i högsta grad politisk fråga. Om riskerna för privat kapital som satsas i offentliga projekt fortsätter att dyka upp i nationalräkenskaperna som offentliga utgifter, kommer de att ha en stor inverkan på medlemsstaternas förmåga att uppfylla kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. Denna fråga har därför en direkt effekt på medlemsstaternas manöverutrymme, vid en tidpunkt när ett stort antal av medlemsstaterna har svårigheter med att klara paktens budgetkriterier.

¹ Under arbetslunchen tog talmannen upp tre frågor:

- i) Parlamentets vilja att ge ekonomiskt stöd till återuppbyggnaden av Irak. Han informerade Europeiska rådet om budgetutskottets överväganden, som kommer att gå till omröstning i plenum nästa vecka.
- ii) Den omfattande och djupa oron i parlamentet över den säkerhetsmur som Israel bygger upp.
- iii) Mot bakgrund av sitt eget besök i länderna på västra Balkan nyligen: behovet av att unionen för en politik för aktivt engagemang och uppmuntrar en positiv utveckling när det gäller attityderna i regionen till den europeiska integrationen.

Eventuella framsteg vid dagens möte i frågan om tillväxtinitiativet är endast en del av bilden. Europas konkurrenskraft och tillväxtpotential kommer i hög grad att avgöras av medlemsstaternas insatser och av hur de lyckas med att åstadkomma ekonomiska reformer. Frontlinjen i denna kamp ligger i Berlin, Rom, Paris och andra nationella huvudstäder, inte i Bryssel och EU. Förändringar i de sociala systemen och arbetsmarknadsreformer i medlemsstaterna är avgörande faktorer i en tillväxtstrategi för Europa. Besluten om detta måste fattas på nationell nivå, men det som står på spel är Europas ekonomiska framtid. De nationella ledare som likt Gerhard Schröder i Berlin, Jean-Pierre Raffarin i Paris, och ni, herr ordförande, arbetar för förändringar och reformer, måste fatta besluten i nationella sammanhang som upplevs som hanterbara och lämpliga, och sedan är det upp till parlamenten och den allmänna opinionen i varje land att besluta. Men de som för denna diskussion på den nationella nivån behöver ett tydligt stöd från EU:s institutioner. Europeiska unionen har än så länge varit alltför tyst, dess stöd omärkbart, trots att det är Europa som helhet som kommer att vara den stora vinnaren av era framgångar med de nationella reformprogrammen.

Vi skall inte underskatta allvaret i den konkurrenssituation Europa befinner sig.

År 2000 producerade Europeiska unionen endast en fjärdedel så många patent per en miljon invånare som Förenta staterna. Inte ens de mest framgångsrika EU-länderna lyckades uppnå mer än halva den amerikanska nivån. Det tog oss 28 år av diskussioner för att komma någon vart i frågan om ett europeiskt patent, och resultatet har varit dyrköpt. Det genomförs dessutom med en lång övergångsperiod som skall läggas till alla år av långbänkar och förseningar.

Vad gäller strategiska investeringar stöder vi helhjärtat det treprocentsmål för investeringar i forskning och utveckling som sattes i Barcelona. Stimulanserna till forskning och utveckling måste naturligtvis först och främst komma från den privata sektorn, men en tredjedel bör även komma från offentliga investeringar. I den moderna forskningsbaserade ekonomin är Europa alltså på efterkälken. Förenta staterna ligger även här långt före oss och lägger 2,7 procent av sin BNP på forskning och utveckling, att jämföras med det europeiska snittet på 1,9 procent.

Det var alltså en vågad målsättning vi satte i Barcelona, och vi är fortfarande långt ifrån att uppfylla den. Ett av problemen med våra överläggningar i EU-institutionerna är att vår retorik är stark men prestationerna desto svagare. Det påminner mig om ett berömt felcitat som Chicagos borgmästare Richard M. Daley gjorde sig skyldig till. I stället för att använda uttrycket "*a higher plateau of achievement*" talade han om en "*higher achievement of platitudes*". Vad Europa behöver är färre plattityder och mer attityd.

Vi måste se till att våra målsättningar hela tiden åtföljs av konkret handling och ge stöd åt dem som går i bräschen för ekonomiska reformer.

Och när vi stiftar lagar i Europeiska unionen och upprättar ett regelverk för den ekonomiska verksamheten måste vi se till att detta inte hämmar den europeiska konkurrenskraften.

Nyligen slöt vi ett avtal för att förbättra kvaliteten i lagstiftningsarbetet. Institutionerna är skyldiga att lämna konsekvensbedömningar i samband med förslag till lagstiftning och ändringar till dessa förslag. Vid sådana bedömningar ska prioriteringen ligga på konsekvenserna för konkurrenskraften. Vi bör arbeta tillsammans för att våra förslag ska bli föremål för en seriös och objektiv analys av de följder de kan få för arbetstillfällena och konkurrenskraften i unionen.

*
* *

Jag skulle lite kort vilja kommentera de punkter på er dagordning som rör rättsliga och inrikes frågor.

Jag stöder förslaget om en europeisk gränsmyndighet. Det är en nationell och europeisk skyldighet att säkra effektiva gränskontroller. Vad gäller förslaget om kvoter har Europaparlamentet ännu inte tagit definitiv ställning, men jag vet att frågans känsliga natur kommer att ge upphov till en hel del huvudbry bland parlamentets ledamöter.

Även på området för rättsliga och inrikes frågor har vi svårt att leva upp till våra föresatser. Europeiska rådet i Tammerfors 1999 satte upp ambitiösa mål, och kommissionen och parlamentet har arbetat hårt med initiativ inom asyl- och invandringspolitiken. I de sex senaste initiativ där parlamentet slutfört arbetet har frågorna emellertid fastnat i rådet, i vissa fall i ända upp till två år. Vi måste kontrollera vår retorik mot verkligheten. Att de mål som sätts upp inte uppfylls beror på svårigheter i rådet (rättsliga och inrikes frågor).

Europa som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa är inte bara en fråga om invandring, asyl och kontroller. Det är även en fråga om att respektera grundläggande rättigheter. En särskilt angelägen fråga för våra medborgare är den om dataskydd. Det är beklagligt att vi flera år efter överenskommelsen om inrättandet av en europeisk datatillsynsmyndighet ännu inte har fått folk på plats som skall utföra arbetet, förena våra standarder och klargöra vår position gentemot våra partner.

Ert arbete på områdena för ekonomiska reformer och rättsliga och inrikes frågor kommer att bära frukt om de ambitioner ni ger uttryck för i slutsatserna åtföljs av ett aktivt stöd från ministrarna i de berörda råden, där besluten fattas och genomförs.